

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۱۰/۱۷

عبدالجمیل عرفان

احزاب سیاسی؛ انتخابات و مؤثریت آن در جامعه

احزاب سیاسی را می توان از مهم ترین و اصلی ترین بازیگران سیاسی در انتخابات محسوب کرد. احزاب سیاسی با برنامه ترین و مدرن ترین نهاد سیاسی در عصر حاضر محسوب می شود. در واقع، احزاب سیاسی با طرح گفتن سیاسی در انتخابات و پیش از انتخابات نقش مؤثری را در برگزاری انتخابات ایفا می کند. احزاب سیاسی در عصر حاضر تخصصی ترین مؤسسه سیاست است که در آن بزرگترین ساز و کار های (مکانیزم های) سیاسی، اقتصادی، اجتماعی فرهنگی و انتخاباتی برای جوامع طرح و شکل می گیرد و از سوی هم احزاب سیاسی نهاد های اند که اعضای کلیدی آنها را چهره های سر شناس سیاسی و افراد نخبه سیاسی تشکیل می دهند.

در حال حاضر در اکثر کشور های جهان رقابت های انتخاباتی بر سر کرسی های مجلس نماینده گان و ریاست جمهوری بین احزاب سیاسی صورت می گیرد نه افراد. لذا احزاب سیاسی به حیث نهاد های سیاسی قابل اعتبار و مدرن نقش قابل ملاحظه و مؤثری را در انتخابات و توسعه سیاسی جوامع ایفا می نمایند. بناً نقش احزاب سیاسی را در انتخابات به صورت فشرده در این مقاله کوتاه بیان می دارم.

احزاب سیاسی پیش از برگزاری انتخابات و در زمان برگزاری انتخابات مناظره های سیاسی را در بین مردم و رسانه های جمعی راه اندازی می نمایند. که معمولاً مناظره ها بین احزاب سیاسی رقیب و پر طرفدار در جوامع صورت می گیرد. احزاب در مناظره های سیاسی خود برنامه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را مطرح و مورد بحث قرار می دهند. و از سوی هم راه حل های مؤثر و مناسب را برای بهبود جوامع در عرصه های مختلف ارایه می نمایند. بنابراین برگزاری مناظره های سیاسی بین احزاب سیاسی عاری از مفاد نیست، لذا در نخست مردم از طریق همین مناظره ها می توانند تشخیص دهند که کدام حزب برنامه های رفاهی، اصلاحی، اجتماعی و اقتصادی را برای جامعه روی دست دارد و در قدم دوم برگزاری مناظره های سیاسی به افزایش آگاهی سیاسی شهروندان می افزاید. به همین لحاظ موجودیت احزاب سیاسی در جوامع عاری از مفاد نیست.

برگزاری گفتن های سیاسی، احزاب سیاسی با برپا کردن گفتن های سیاسی در سطح جامعه، شهروندان را از استراتژی های جدید خود آگاه می سازند و از طریق گفتن ها سیاسی به آگاهی دهی مردم کمک می کنند. در واقع، احزاب سیاسی از طریق گفتن های سیاسی به توسعه سیاسی جامعه کمک مؤثری می نمایند.

یکی از اهداف احزاب سیاسی حضور آن در سیاست است و مردم را به خاطر منافع حزبی خود به مشارکت فرا می خوانند. بنابراین احزاب سیاسی اکثراً به خاطر منافع ملی و حزبی شهروندان را در پروسه های ملی به خصوص در انتخابات از راه های گوناگون دعوت به مشارکت می نمایند. در واقع، مشارکت شهروندان در پروسه های ملی به خصوص انتخابات می تواند برای توسعه و تعالی جامعه مؤثر واقع شود.

از سوی هم احزاب سیاسی در بعضی مواقع به حیث یک اپوزیسیون قدرت مند در برابر حکومت ها قد علم می نمایند. بناً یکی از مؤثریت احزاب سیاسی در جامعه می تواند این باشد که از تمرکز قدرت در دست یک شخص جلوگیری نمایند و هم چنان احزاب سیاسی در قدرت سیاسی اکثراً موازنه ایجاد می نماید، یعنی از مستبد شدن و تک روی حکومت از طریق قدرت مردمی که دارد جلوگیری می نماید. در واقع، یکی از مؤثریت های مهم احزاب سیاسی مدرن در جوامع این است که به حیث حزب مخالف و اپوزیسیون راه حل های مفید برای حکومت ها ارائه می دهند و از تطبیق پلان ها و کار کرد های غیر مؤثر حکومت ها جلوگیری می نمایند.

و یکی دیگر از مؤثریت های احزاب سیاسی در جوامع این است. علیرغم اینکه احزاب سیاسی از طریق صلح آمیز و ابزار های فوق اهداف ملی و حزبی خود را در جامعه تعقیب می نمایند. در صورت که حکومت ها به

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له الیرلو مخکې په خیر و لولئ

"استبداد" و "تک رویی" رو آورند این احزاب سیاسی است که از طریق برگزاری تظاهرات سراسری در کشور از خودکامگی، استبداد و تک رویی حکومت ها جلو گیری می نمایند، و مانع تک رویی و استبداد در قدرت سیاسی در جامعه می گردد. و هم چنان احزاب سیاسی به خاطر مسائل مختلف سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی از طریق راه اندازی تظاهرات سراسری حکومت ها را تحت فشار قرار می دهند. تا خواسته های احزاب سیاسی را در مسائل ملی و بین المللی در نظر داشته باشد.

و در نهایت احزاب سیاسی بعضاً به حیث نهاد مشروعیت بخش به حکومت و نظام سیاسی هم ظهور می کنند. در واقع، احزاب سیاسی اکثراً طرف حکومت واقع می شوند و به آن مشروعیت می بخشند و از سوی هم احزاب سیاسی در بعضی مواقع طرف داران حزب و مردم را در حمایت از حکومت ها و نظام به خاطر منافع جمعی و ملی دعوت می نماید که این می تواند یکی دیگر از مزایایی احزاب سیاسی در جامعه باشد.

اما متأسفانه احزاب سیاسی در طول تاریخ در افغانستان به شکل "سنتی" ظهور نموده اند. و همیشه به منافع حزبی، قومی و ستمی و حتی مذهبی پرداخته اند، نه منافع ملی. در واقع، این احزاب از ابتدای تأسیس الی اکنون فاقد کارایی های مدرن و مؤثر بوده اند. و یکی از عوامل توسعه نیافتگی و عقب مانده گی کشور را می تواند وجود همین احزاب سیاسی قوم محور دانست. و از سوی هم مردم افغانستان عامل تمام عقب مانده گی ها، توسعه نیافتگی و حتی جنگ های داخلی کشور را همین احزاب سیاسی می دانند.

بنابراین احزاب سیاسی در حال حاضر محبوبیت خود را به حیث یک نهاد سیاسی مدرن در بین شهروندان کشور از دست داده است. و مردم به احزاب سیاسی به حیث عامل توسعه دهنده سیاست و حکومت باورمند نیستند. بنأ احزاب سیاسی در قدم نخست باید اعتبار از دست رفته خود را در بین شهروندان کشور ترمیم نمایند. و بعد وارد کارزار های سیاسی و انتخاباتی در جامعه شوند.

در نتیجه، احزاب سیاسی در عصر حاضر به حیث نهاد های سیاسی مدرن و دارای برنامه های مؤثر کوتاه مدت و طویل مدت برای توسعه و تعالی کشور می توانند به حیث توسعه دهنده سیاست و حکومت نقش مهم و مؤثری را در جامعه به عهده بگیرند. در جوامع توسعه یافته و صنعتی احزاب سیاسی بازیگران اصلی سیاست و حکومت در جامعه هستند. لذا احزاب سیاسی با کارکرد های منحصر به فرد شان می توانند برای جامعه مؤثر واقع شوند.

پایان